

Særlige vilkår til eksamen og prøver

Seminar Ordblinde- og it konferencen 2021

Seminarrunde 1

Folkeskolens prøver på særlige vilkår

Præsentation

Hanne Mette Kristensen

Konsulent - Den specialiserede læseindsats
Kompetencecenter for Læsning KCL Aarhus

hanpa@aarhus.dk

Film om Bakkegårdskolens systematik og
indsats for ordblinde op til folkeskolens prøver:
lavet af Viceskoleleder og Pædagogisk leder for
udskoling, 5.årg.-9.årg Bakkegårdskolen
Trige. Anne Vindberg-Larsen

annvin@aarhus.dk

Aarhus Kommune NYHEDER INDSATS VIDEN VIDEOER

Kompetencecenter for Læsning (KCL)

Siden henvender sig til forældre, lærere og andre interesserede i skriftsprogsvanskeligheder herunder ordblindhed

Bakkegårdsskolen
@Bakkegaardsskolen · Folkeskole

Plan

Hvorfor:

Formålet er at inspirere til god praksis

- Skolen samlet set, Ressourcepersoner, Lærerne, Eleverne

Hvad:

- Film af Anne Vindberg-Larsen Bakkegårdsskolen i Trige – Aarhus kommune
- Opsamling af pointer
- Eksempler fra praksis

Bakkegårdsskolen – Trige Aarhus kommune

https://drive.google.com/file/d/19Lg2KQo9ujTqUyoRoYbODzFgZ-b_GnUx/view

Bakkegårds skolen – på den lange bane – for alle i læringsvanskeligheder

- Hånd i hånd med andre indsatser
- Systematik – testhjul - løbende
- Brug af ressourcepersoner – elevens advokat og spiller lærerne gode
- Lærernes ansvar ”med en hånd i ryggen”
- Faglige konference – databaserede – progression, aftaler
 - Læsevejleder, DSA, leder, lærere

Bakkegårdskolen op mod prøverne

- Konference i foråret med data fra for-prøverne – hvad er der brug for?
- Kurser i strategier og LST
- Skriveskabeloner
- Læsevejleder læser op til retskrivningsprøven + forberedelse
- Udførlig plan for prøverne
- Evt. møde med forældrene

Andre eksempler - nedslag

Handleplan

I starten af 9.-10.kl. spørgeskema/tjekliste i starten af skoleåret – bevidstgørelse – gennemgår de basale LST-strategier - de ved, hvor de skal gå hen. Virker det for dem?

Rundhøjskolen Aarhus

Tjekliste – mange mål

Spørgsmål	Dine svar
Hvor længe har du været ordblind	
Hvor god er du til at bruge CD-ord/ <u>IntoWords</u> ? Overstreg dit svar:	Rigtig god <u>God</u> Nogenlunde Dårlig
Hvad bruger du CD-ord/ <u>IntoWords</u> til i skolen? Overstreg dit/dine svar. Det kan være flere.	Læsning Stavning Skrivning Andet
Hvad er din største udfordring som ordblind?	
Bruger du CD-Ord/ <u>Intowords</u> i alle timerne? Overstreg dit svar:	Altid Ofte Nogle gange Sjældent
Bruger du Nota?	Ja Nej
Fungerer Nota for dig?	Ja Nej

Op til prøverne

For-prøverne gennemføres som prøverne i maj
Læsevejleder med i koordineringen

En udførlig plan for prøverne – hvor, hvad, hvordan

Møde med deltagelse af it-vejleder lige før prøverne – er alt ok? (it-tjekliste fra UVM)

Kursus i gode strategier for elever

Klare aftaler for tale-til-tekst (er det kun blevet brugt hjemme?)

Dét, der er muligt at vide/rollemodeller :
<https://kcl.aarhus.dk/videoer/ordblind-i-udskolingen/>

Prøveplan - skema til de skriftlige prøver i 9.kl.

Fag og dato	Lokale	Prøven starter kl.	De andre går kl.	Prøven slutter for mig kl.	Huskeseddel
Onsdag d. 2. maj Skriftlig fremstilling	D2	9.00	12.30	13.30	PDF-fil, 1 time ekstra, AppWriter, TxtAnalyser, tale-til-tekst, FarvOrd, internettet, skabeloner, se Plan for skriftlig fremstilling
Torsdag d. 3. maj Matematik uden hjælpemidler	D2	9.00	10.00	10.00	Online – selvrettende
Matematik med hjælpemidler		10.00	13.00	14.00	PDF-fil, 1 time ekstra, AppWriter, tale-til-tekst

Tilsyn

Tilsyn – eleverne kan godt lide, at det er kendte personer – som ved noget om, hvordan de arbejder. Brev til tilsynet

Retskrivningsprøven: læsevejleder, øve det før prøven, langsomhed

Prøve på særlige vilkår – tilgængelige til alle, herunder

Eleverne i dette lokale er til prøve på særlige vilkår. Det betyder følgende:

De bruger oplæsningsværktøjer på computeren

De har adgang til særlige læsbare og skrivevenlige filer

De skal have ekstra tid til prøverne – se oversigten i vejledningen

De har ret til hurtig it-hjælp – enten i form af it-vejleder XX eller ved at låne en af de Chromebooks som skolen har stillet til rådighed (hvis ikke de er her, så står de på kontoret). Det er ligeledes muligt at låne mus eller en strømforsyning.

Der må gerne bruges ordforslagsprogrammer i alle prøver – også til retskrivning i 9.kl.

Til nogle prøver (se nedenfor) må de bruge deres telefon til tale-til-tekst via Google Drev/Docs (de er selvfølgelig bekendt med konsekvenserne af at snyde med det) eller talegenkendelse og afskrift. De bruger Drevet til at kunne tilgå det samme dokument på telefonen som på computeren.

Prøver, hvor det er tilladt at bruge tale-til-tekst:

"Tale-til-tekst"

Skolens leder kan give tilladelse til, at eleven indtaler sin besvarelse i

- dansk, skriftlig fremstilling, FP9
- matematik med hjælpemidler, FP9
- engelsk, tysk og fransk, opgave i fri skriftlig fremstilling, FP9
- dansk, skriftlig fremstilling med adgang til internet, b og c - delen, FP10
- matematik, FP10
- engelsk, tysk og fransk, hæfte 2, FP10.

Det indtalte overføres et tekstbehandlingsprogram, hvor eleven herefter kan arbejde videre med teksten. Eleven skal være fortrolig med programmets funktionalitet og anvende programmet i den daglige undervisning.

Der må **ikke** på besvarelsen være oplyst, at eleven har benyttet "Tale-til-Tekst".

Spørg, hvem der forventer at bruge tale-til-tekst til prøven og notér det.

Guidning og strategier

Kl. 8.30 – 9.00

Inden prøven:

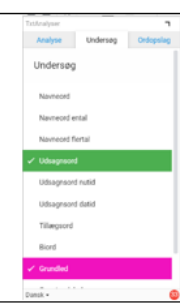

1.	Tænd og sæt strømstikket i	
2.	Tænd CD-Ord/AW/IW og tjek, at det er den rette profil, stemme og hastighed HUSK at slå kontekstbaserede forslag til i ordforslag	
3.	Opret et dokument og gem, så du nemt kan gemme undervejs Du skal have helt styr på, hvor du gemmer	
4.	Kan du skrive ud? Prøv det	
5.	Log ind i Txtanalyser og sørg for det virker.	
6.	Tjek at indtalingfunktionen står på Dansk.	
7.	Du må gerne spørge en af de tilsynsførende om de har styr på, at du skal have ekstra tid	

Kl. 9.00 – 9.45

FØR - arbejdet

1.	Læse alle opgaver	
2.	Vælg opgave	
3.	Hvad er opgaven? – forklar det med egne ord (du må gerne skrive det ned – og slette det til sidst)	
4.	Gå på nettet og skriv: genretræk genreplakat/eksemplet tekst https://dansk.gyldendal.dk/redskaber/skriverammer Find og søg i dit eget katalog	
5.	Lav en brainstorm over hvad du vil have med Sæt tingene i rækkefølge = disposition	

2.	Lyt teksten igennem med AppWriter på almindelig hastighed	
3.	Har du husket det hele? – hænger det sammen?	
4.	Tænd <u>TXTAnalyser</u> – vælg Undersøg og dernæst Udsagnsord og grundled Lyt sætning for sætning – er længden af sætningen passende? Kig efter par →	
5.	Sæt kommaer – brug igen indstillingen fra punkt 4 Kommaord: at, hvis, da, når, efter, mens, fordi, eftersom, som/der, hvordan, hvornår, hvorfor. Ved sideordnede sætninger: og, men, eller, for, så eller thi	
6.	Vælg nu "Analyser" Lyt et afsnit ad gangen med skrive-profilen (læsehastighed 4) og ret a. sproglige fejl b. stavefejl	
7.	Layout og tekstens opsætning Passer det til genren? Find en "model-tekst" i samme genre og lav samme opsætning	

Overgangen til ungdomsuddannelsen

Møde med eleverne før udfyldelse af uddannelsesplanen – hvad kan man skrive?

Print af ordblindetest-rapporten til forældrene

Brev om overgangen til elev og forældre – se: <https://kcl.aarhus.dk/nyheder/ordblind-og-paa-vej-mod-ungdomsuddannelse-eller-efterskole/>

Kurser på Dokk1: Ordblind på vej ud af folkeskolen https://dokk1.dk/det-sker/arrangementer/106459?occurrence_id=7818770

Vigtig viden om læse-skriveteknologi på din Ungdomsuddannelse eller efterskole

Kære ordblinde elev på vej mod efterskole, FGU eller ungdomsuddannelse

Om lidt slutter din folkeskoletid i Aarhus Kommune. Vi ønsker, du får en god start på din nye uddannelse. Derfor vil vi gerne fortælle dig, hvordan du skal forholde dig i forhold til dine it-redskaber og studieböger fremover.

Skriv at du er ordblind, når du søger om optagelse på ungdomsuddannelse/ FGU/efterskole, så de er klar til at hjælpe dig

Din ordblindhed har ikke betydning for din optagelse – du kan ikke vælges fra på den baggrund.

Når du får besked om, hvor du er optaget: Kontakt uddannelsesstedet og bed dem søge SPS til dig, fordi du er ordblind

Indtil nu har det været skolens ansvar, at du har

Tjekliste:

- Giv din kommende skole/ungdomsuddannelse besked om, at du er ordblind.
- Når du er optaget, så kontakt ungdomsuddannelsen og bed dem søge SPS til dig.

Prøver på særlige vilkår

<https://kcl.aarhus.dk/kurser/eksterne-kurser/#4>

Bakkegårdskolen

<https://bakkegaardsskolen.aarhus.dk/>

Om systematik og læsekonferencer:

<https://rundhoejskolen.aarhus.dk/saadan-underviser-vi/rundhoejprojektet/>

Rundhøjprojektet: Bedre læringsmiljøer for elever i læsevanskeligheder

Print Del

Vil din skole ændre sin organisering og undervisning, hvis det kan give elever i læsevanskeligheder

Vil du vide mere?

www.kcl.aarhus.dk

Kompetencecenter for Læsning
v/Rosenvangskolen

@kclaarhus

